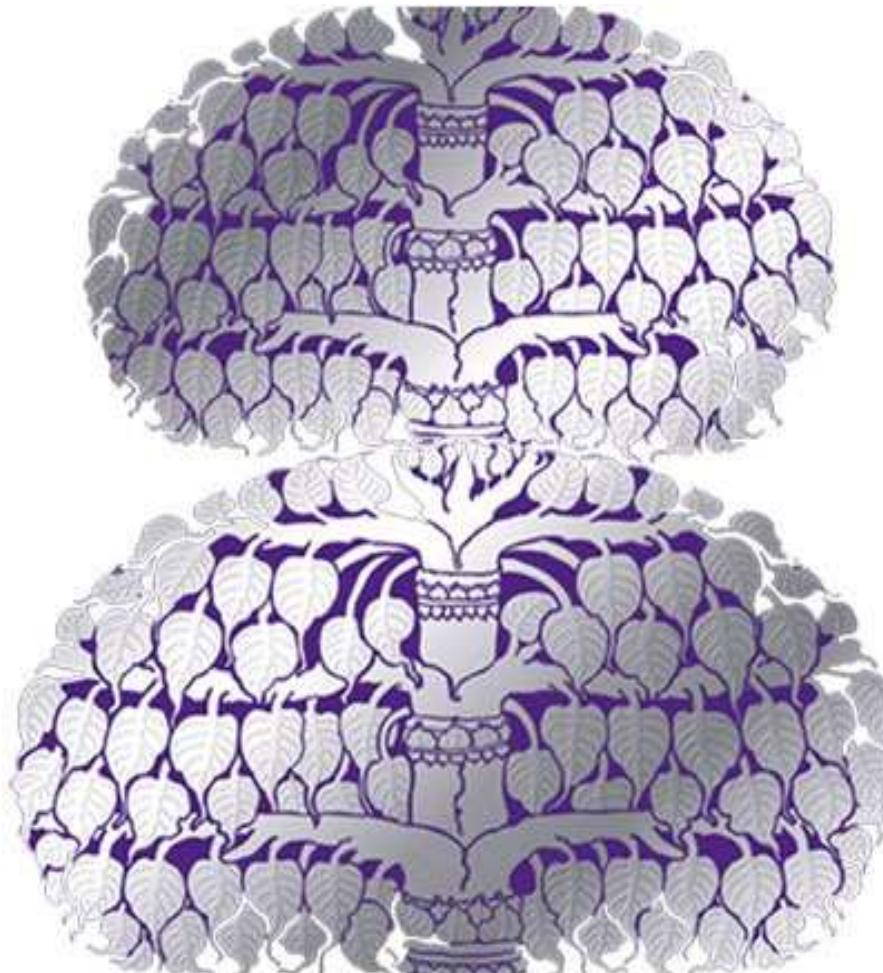

“ดอกเบี้ยขึ้น นำมันแพง เศรษฐกิจไทยอ่อนแรง จริงหรือ”

คุณหญิงชฎา วัฒนศิริธรรม

กรรมการผู้จัดการใหญ่
ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

8 กันยายน 2549

“ดอกเบี้ยขึ้น นำมันแพง เศรษฐกิจไทยอ่อนแรง จริงหรือ”

1. ดอกเบี้ยจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจอย่างไร
2. ปัจจัยที่กำหนดอัตราดอกเบี้ย
3. บทบาทของธนาคารพาณิชย์
4. การเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบ การกำกับดูแลสถาบันการเงิน
5. สถานะของธนาคารพาณิชย์ในวันนี้และอนาคต

1. ดอกเบี้ยจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจอย่างไร

- ❖ ผลกระทบต่อภาคธุรกิจ
 - ❖ ประเภทของสินเชื่อ
 - ❖ ความสามารถในการชำระดอกเบี้ยของภาคธุรกิจ
- ❖ ผลกระทบต่อภาคครัวเรือน
 - ❖ ผลกระทบต่อผู้กู้
 - ❖ ผลกระทบต่อผู้ออม

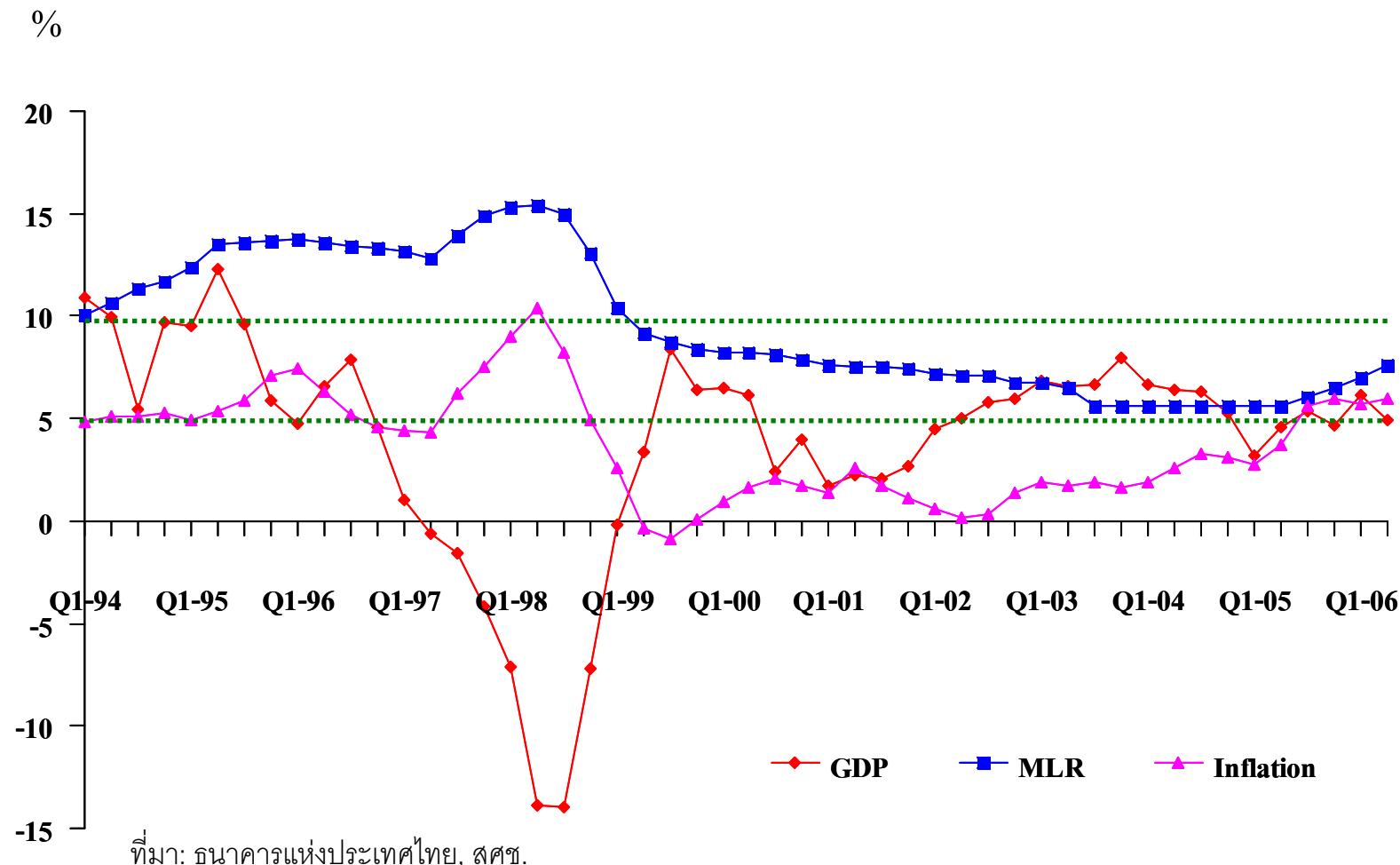
ผลกระทบจากอัตราดอกเบี้ยต่อภาคธุรกิจ

สินเชื่อในภาคธุรกิจประกอบด้วย

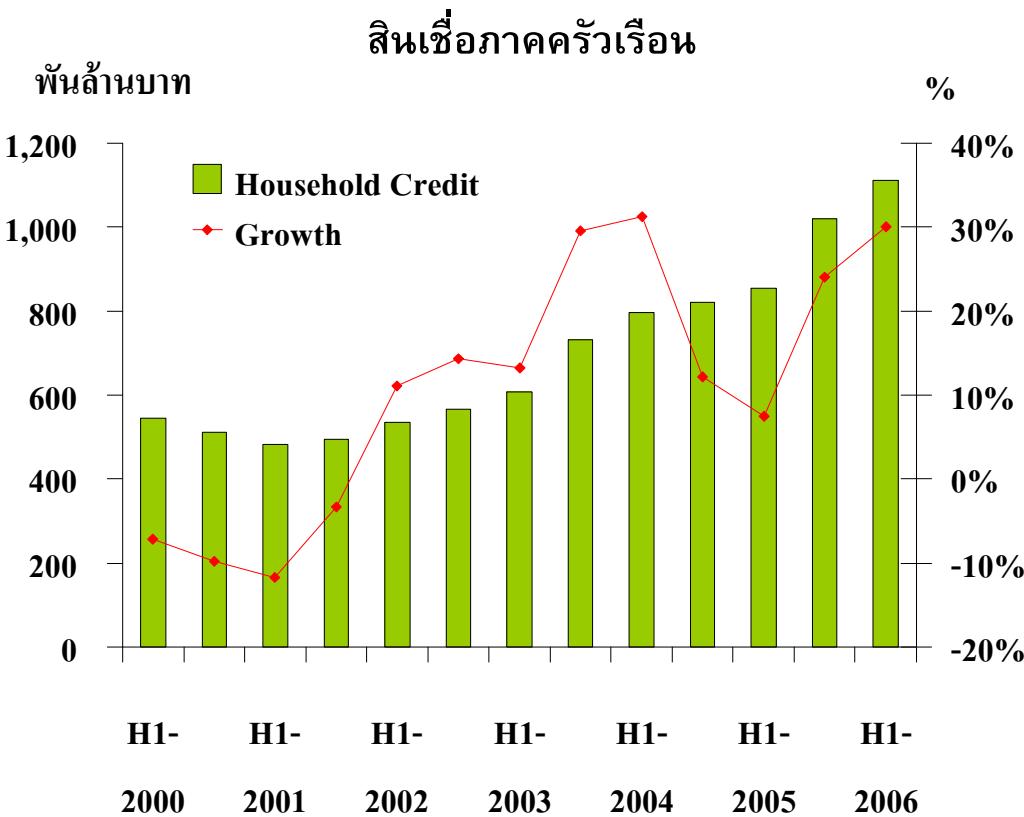
- ❖ สินเชื่อระยะสั้น เช่น วงเงินเบิกเกินบัญชี ตัวสัญญาใช้เงิน เป็นต้น ใช้ในการสนับสนุนสภาพคล่องให้แก่ภาคธุรกิจ
 - ❖ ได้รับผลกระทบจากอัตราดอกเบี้ยโดยตรงเนื่องจากส่วนใหญ่จะมีอัตราดอกเบี้ยลดลงตัว
- ❖ สินเชื่อระยะกลางและยาว เช่น สินเชื่อเพื่อการขยายธุรกิจ เป็นต้น ใช้ในการสนับสนุนการประกอบธุรกิจทั่วไป
 - ❖ ได้รับผลกระทบจากอัตราดอกเบี้ยโดยตรง เช่นกัน เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยที่เพิ่มขึ้นจะเพิ่มภาระดอกเบี้ยจ่ายแก่ภาคธุรกิจ รวมทั้ง ส่งผลกระทบต่อผลตอบแทนจากการลงทุน ทำให้ความน่าสนใจในการลงทุน/ขยายธุรกิจในสภาวะที่อัตราดอกเบี้ยสูงลดน้อยลง
- ❖ สินเชื่อในโครงการพื้นฐานขนาดใหญ่ เช่น สินเชื่อในโครงการก่อสร้างของภาครัฐ เป็นต้น ใช้ในการสนับสนุนธุรกิจที่มีระยะเวลาการคืนทุนนาน
 - ❖ ได้รับผลกระทบจากอัตราดอกเบี้ยในการคำนวณกระแสเงินสด ทำให้ความน่าสนใจในการลงทุนลดลง

ผลกระทบจากอัตราดอกเบี้ยต่อภาคธุรกิจ

ความสัมพันธ์ระหว่างการขยายตัวทางเศรษฐกิจ อัตราดอกเบี้ย และอัตราเงินเฟ้อ

ผลกระทบจากอัตราดอกเบี้ยต่อภาคครัวเรือน

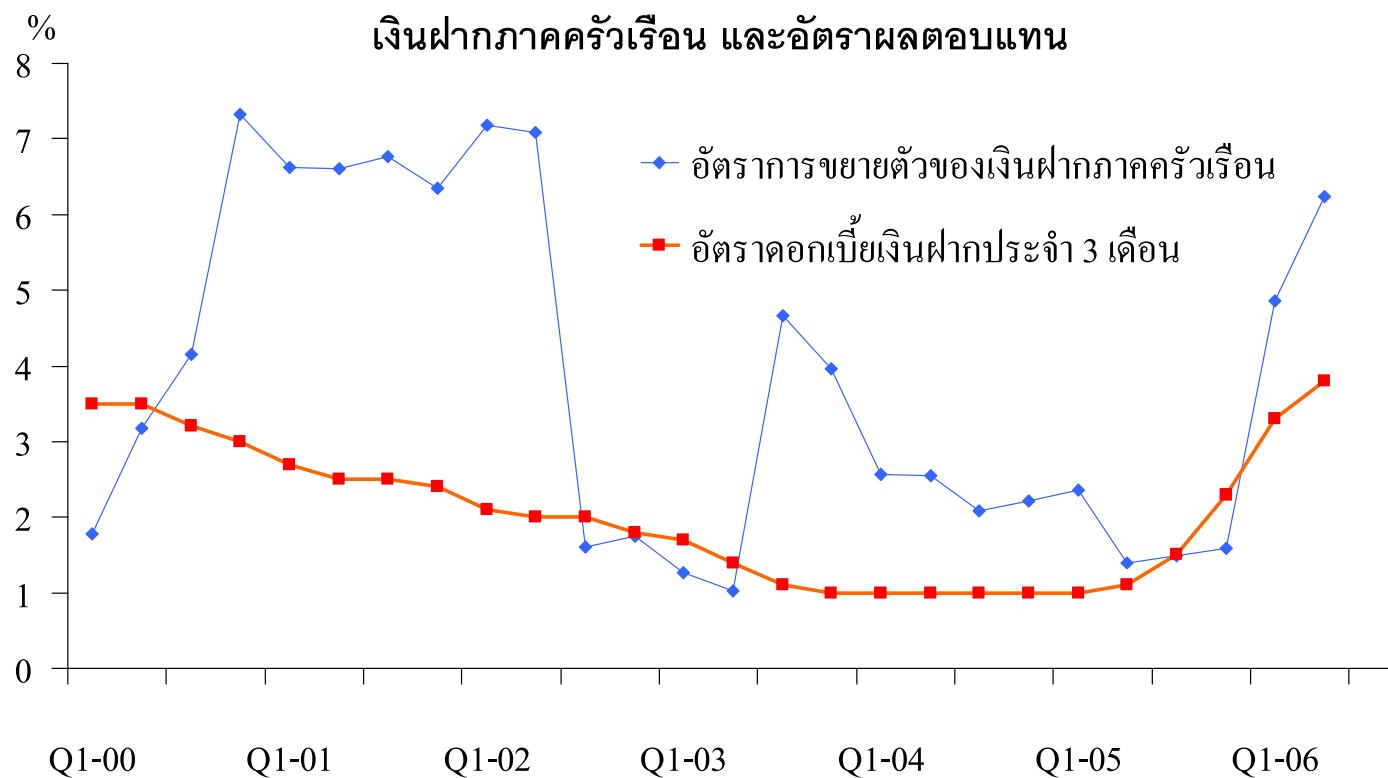
ผลกระทบต่อผู้กู้

- ❖ สินเชื่อของภาคครัวเรือนมีการขยายตัวอย่างมากในช่วงที่ผ่านมา โดยมีการขยายตัวกว่าร้อยละ 20 ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา
- ❖ สินเชื่อครัวเรือนสามารถแบ่งได้เป็น 3 กลุ่มหลัก ได้แก่
 1. สินเชื่อเพื่อการคุหะ มีสัดส่วนประมาณร้อยละ 59
 2. สินเชื่อเพื่อจัดซื้อสินค้าคงทน (รถยนต์และรถจักรยานยนต์) มีสัดส่วนประมาณร้อยละ 15
 3. สินเชื่อเพื่อการบริโภคส่วนบุคคล มีสัดส่วนประมาณร้อยละ 25.5

ผลกระทบจากอัตราดอกเบี้ยต่อภาคครัวเรือน

ผลกระทบต่อผู้ออม

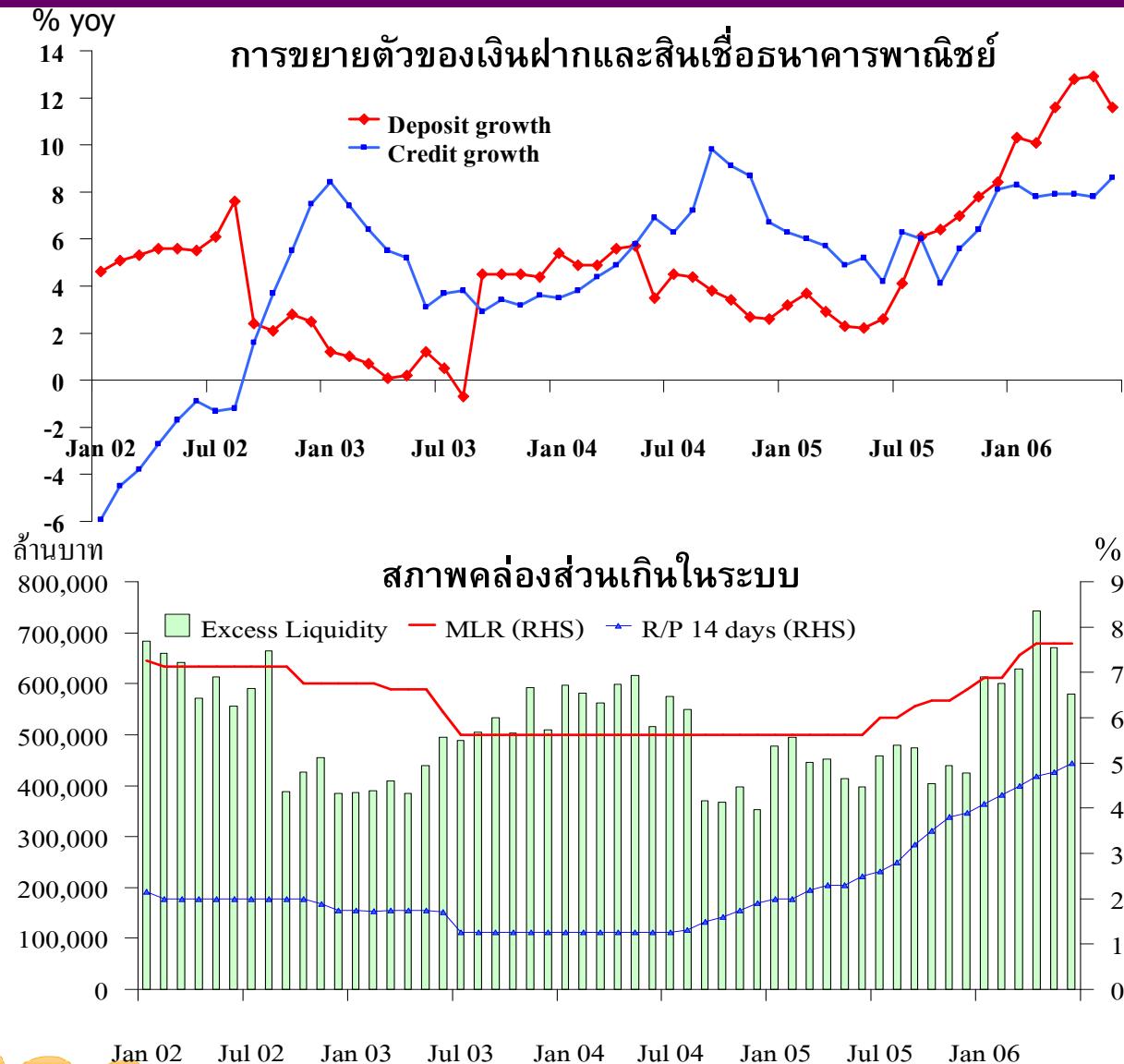
- ❖ สภาวะอัตราดอกเบี้ยต่ำและอัตราเงินเพื่อที่เร่งตัวขึ้น ทำให้อัตราการขยายตัวของเงินฝากภาคครัวเรือนขยายตัวในระดับต่ำ

2. ปัจจัยที่กำหนดอัตราดอกเบี้ย

- ❖ สภาพคล่องในระบบการเงิน ซึ่งถูกกำหนดโดย
 - ❖ ความต้องการสินเชื่อและการขยายตัวของเงินฝาก
 - ❖ นโยบายการเงิน
 - ❖ นโยบายการคลัง
 - ❖ ภาคต่างประเทศ
- ❖ ปัจจัยในการแข่งขัน

สภาพคล่องส่วนเกินในระบบการเงิน

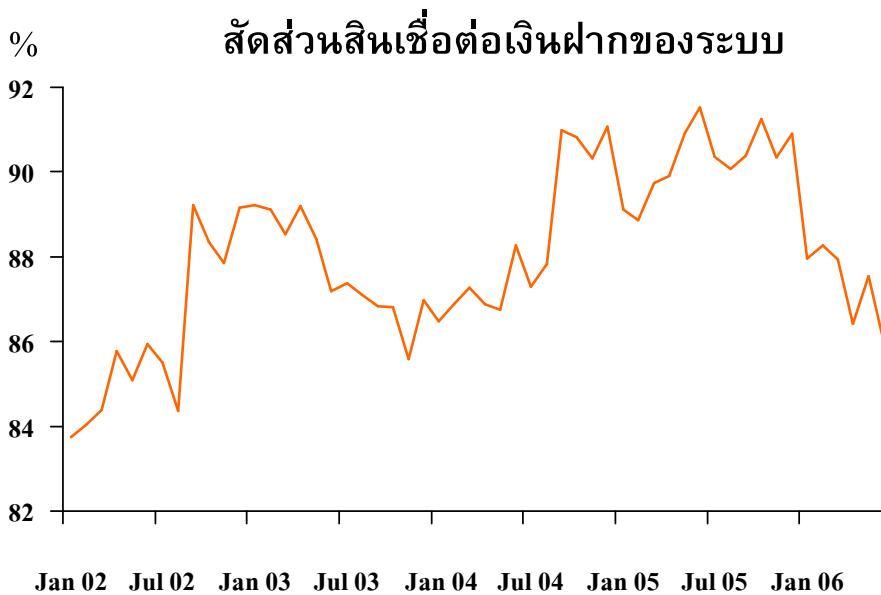
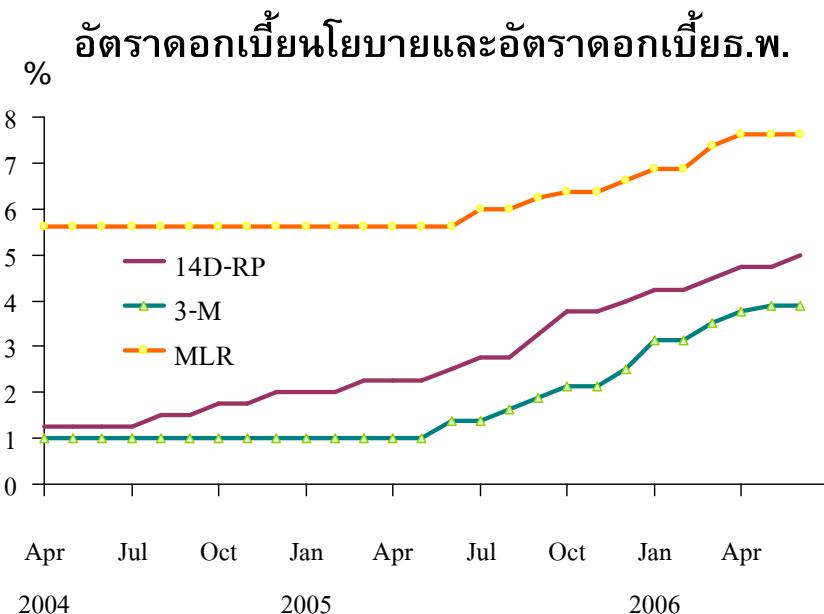

ครบรอบ 100 ปี
ธนาคารไทยพาณิชย์
SIAM COMMERCIAL BANK

ที่มา : BOT

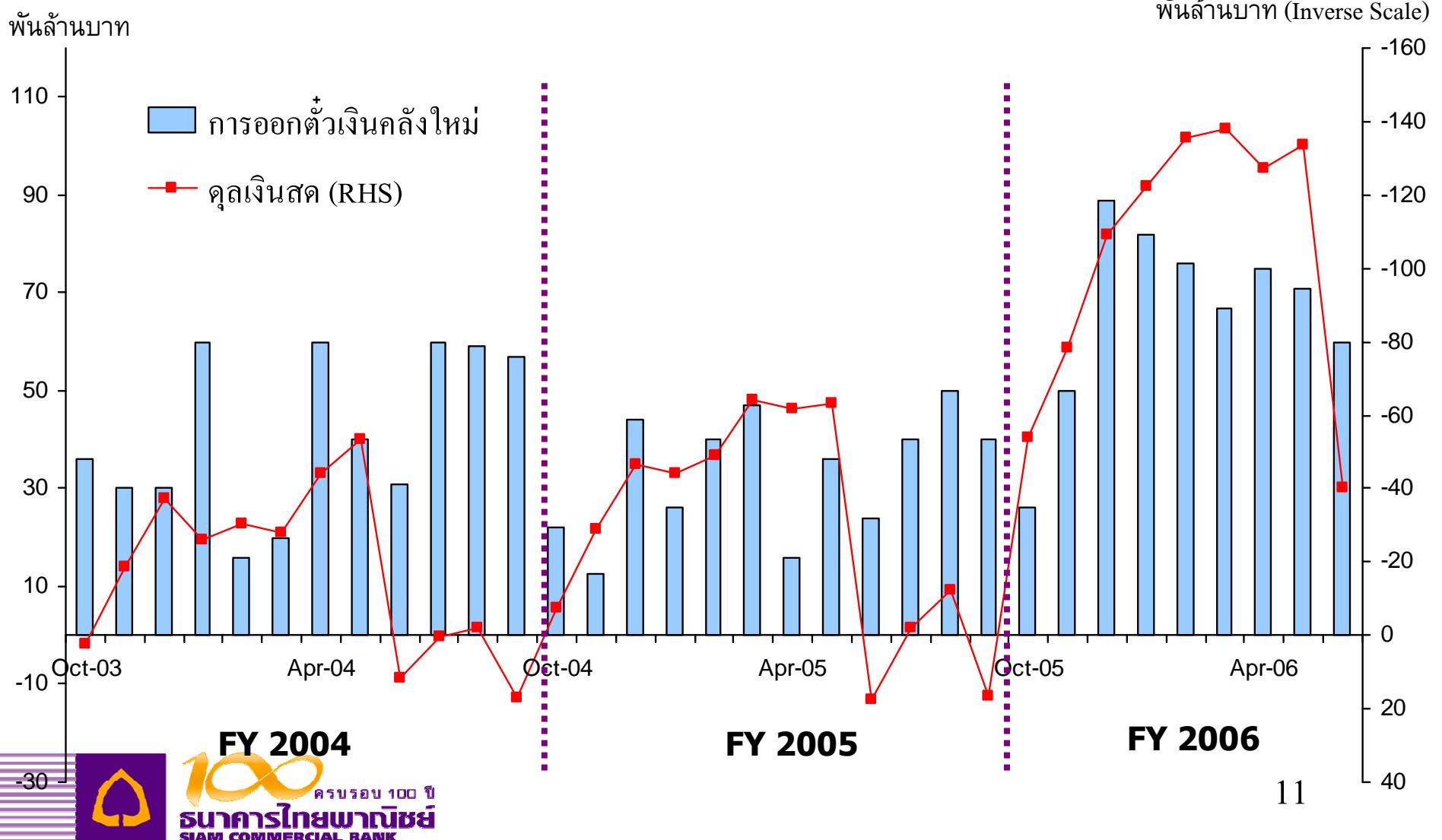
การดำเนินนโยบายการเงิน

- ❖ การปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ยในช่วงที่ผ่านมาส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยทั้งเงินฝากและเงินกู้ของธนาคารพาณิชย์ปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในช่วงที่ผ่านมาอัตราดอกเบี้ยเงินฝากได้ปรับขึ้นบ่อยครั้ง และในอัตราที่สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ส่งผลให้สัดส่วนสินเชื่อต่อเงินฝากในช่วงที่ผ่านมาปรับลดลง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงสภาพคล่องในระบบที่ปรับเพิ่มสูงขึ้น
- ❖ นอกจากนั้น อัตราการขยายตัวของสินเชื่อที่ชะลอลง ขณะที่อัตราการขยายตัวของเงินฝากเร่งตัวขึ้น ทำให้สัดส่วนสินเชื่อต่อเงินฝากปรับตัวดีขึ้น

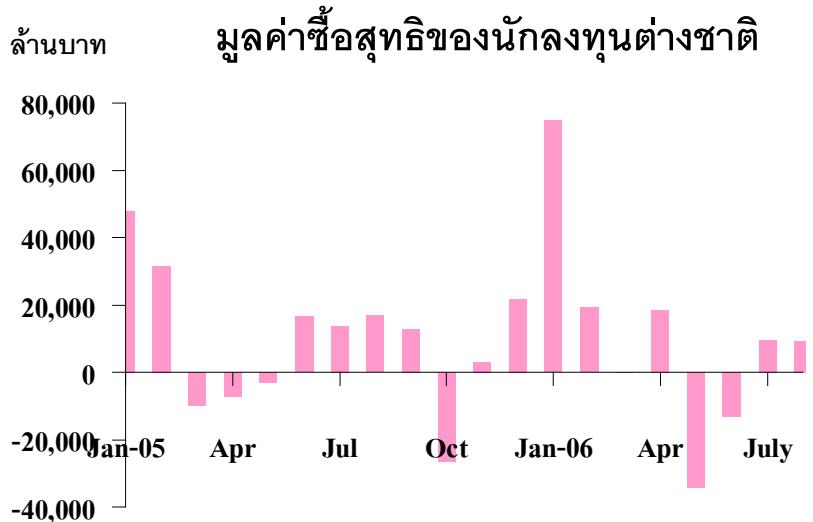

การดำเนินนโยบายการคลัง

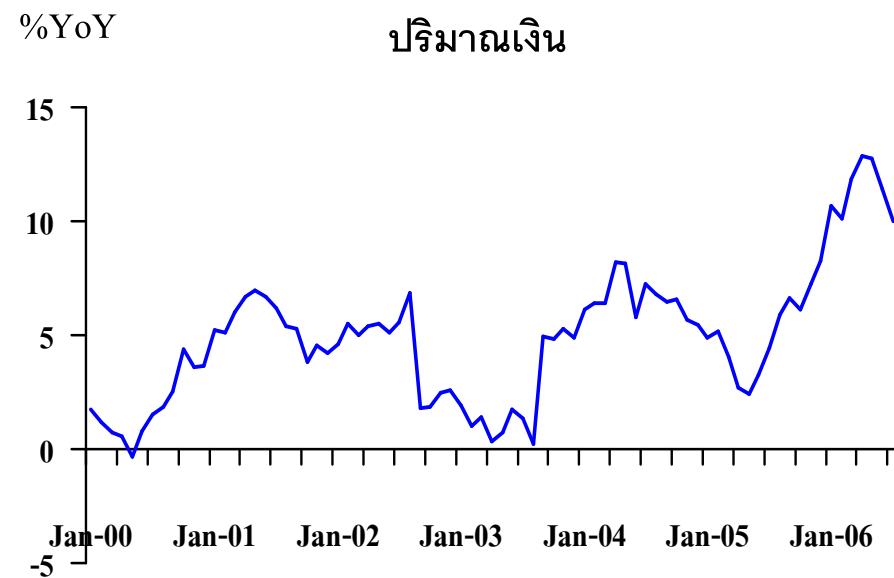
- ❖ รัฐบาลขาดดุลเงินสดต่อเนื่อง ส่งผลให้มีการออกตัวเงินคลังเพื่อบริหารสภาพคล่องซึ่งทำให้สภาพคล่องในตลาดการเงินลดลง

ภาคต่างประเทศ

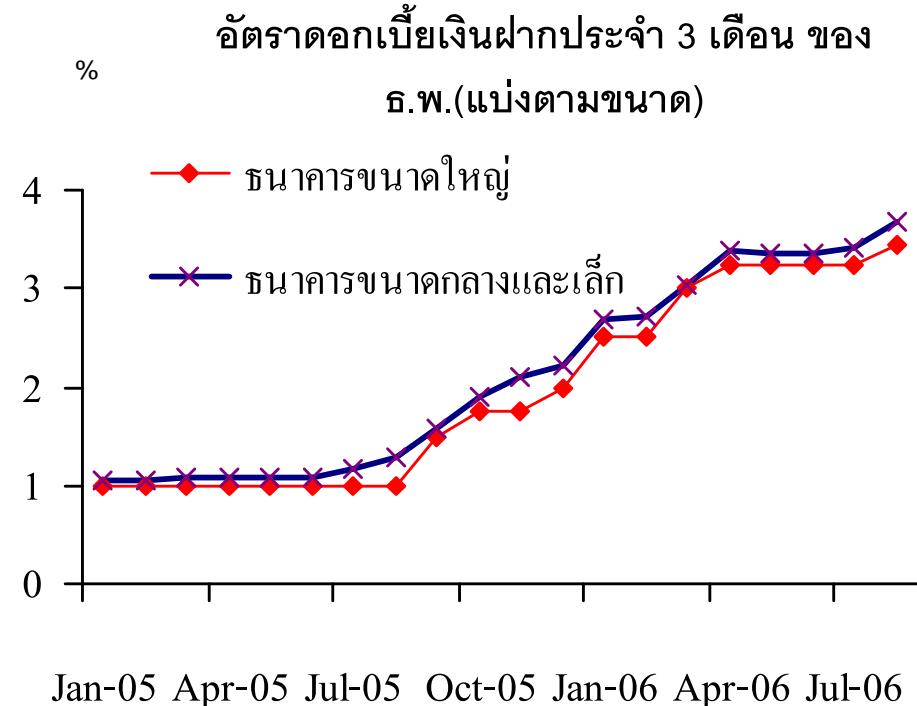
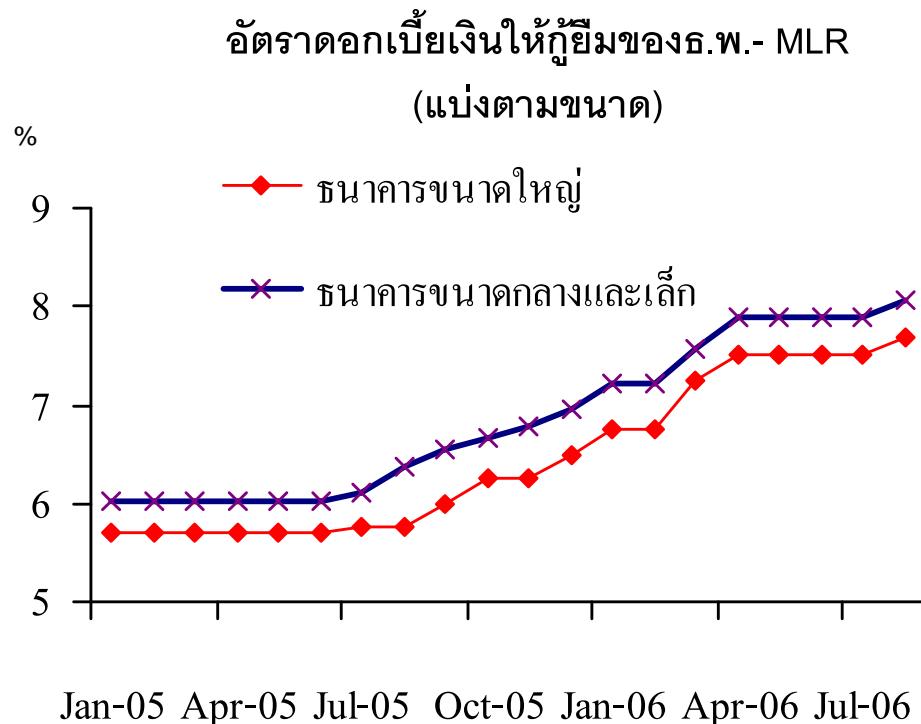

- ❖ ในช่วงที่ผ่านมา มีเงินทุนไหลเข้าจากต่างประเทศเข้ามา สูญเสียมากขึ้น ซึ่งส่งผลให้ค่าเงินในภูมิภาคแข็งค่าขึ้นอย่างมาก รวมทั้งค่าเงินบาท
- ❖ นอกจากนี้ การไหลเข้าของเงินทุนยังส่งผลให้ปริมาณเงินในระบบเพิ่มขึ้น

ปัจจัยการแข่งขัน : Peer Competition

- ❖ ในช่วงที่ผ่านมา ได้มีการแข่งขันในระบบธนาคารพาณิชย์มากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มธุรกิจการขึ้นอัตราดอกเบี้ยเงินฝากเพื่อเพิ่ม/รักษาฐานลูกค้า

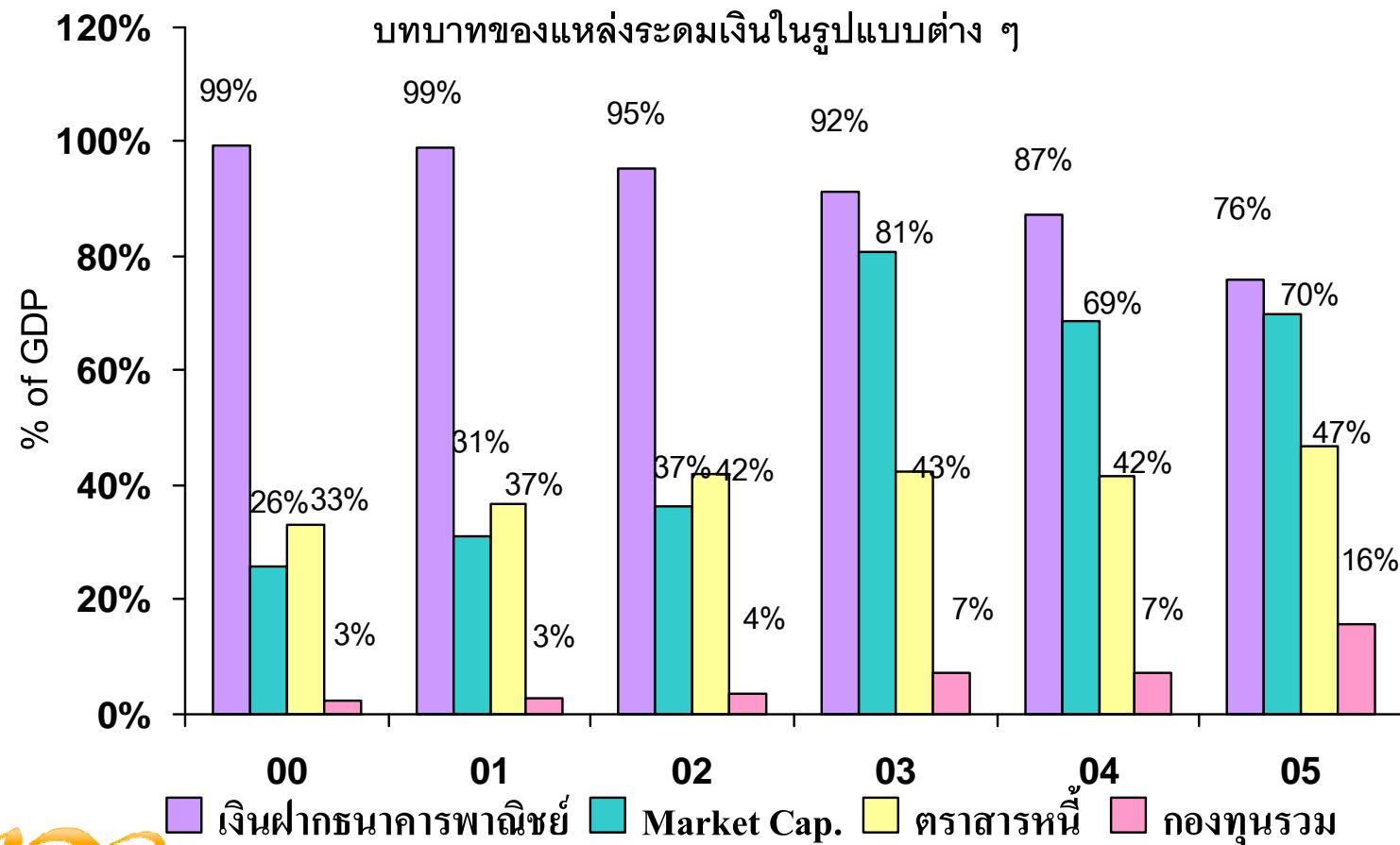
หมายเหตุ: ธ.พ.ขนาดใหญ่หมายถึงธ.พ.ที่มีขนาดสินทรัพย์สูงกว่าร้อยละ 10 ของสินทรัพย์รวมทั้งระบบ

3. บทบาทของธนาคารพาณิชย์

- ❖ ธนาคารพาณิชย์ยังคงมีบทบาทสำคัญในการทำหน้าที่เป็นตัวกลางทางการเงิน
- ❖ บทบาทที่เปลี่ยนแปลงไปของธนาคารพาณิชย์

ธนาคารพาณิชย์ยังคงมีบทบาทสำคัญในการเป็นตัวกลางทางการเงิน

- ❖ ธนาคารพาณิชย์ยังคงมีบทบาทสำคัญในการเป็นแหล่งระดมทุนของภาคธุรกิจ เมื่อการระดมทุนในรูปแบบอื่น ๆ จะมีสัดส่วนมากขึ้น
- ❖ ขณะเดียวกัน ธนาคารพาณิชย์ยังคงมีหน้าที่สำคัญในการเป็นผู้ให้บริการในด้านการชำระเงิน การคำนวณความเสี่ยงในด้านแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

บทบาทที่เปลี่ยนแปลงไปของธนาคารพาณิชย์

❖ ขอบเขตการดำเนินธุรกิจกว้างขึ้น

- ❖ ธพ.สามารถเข้ามาร่วมดำเนินธุรกิจบางประเภทได้มากขึ้น อาทิ hire-purchase, leasing และ factoring

❖ ธนาคารพาณิชย์เข้ามามีบทบาทในกลุ่มลูกค้าขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และกลุ่มลูกค้าบุคคลมากขึ้น เนื่องจากเป็นตลาดที่มีศักยภาพและสามารถกระจายความเสี่ยงได้ดีกว่า

❖ ความต้องการของลูกค้ามีความซับซ้อนมากขึ้น

- ❖ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร : สัดส่วนประชากรในวัยทำงานมีแนวโน้มมากขึ้น และระดับการศึกษาที่สูงขึ้น ส่งผลให้ความต้องการใช้จ่ายและการขยายตัวของสินเชื่อมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ประชากรที่มีอายุเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ทำให้ความต้องการผลิตภัณฑ์ทางการเงิน สำหรับการออมระยะยาวมากขึ้น

- ❖ พฤติกรรมผู้บริโภcmีความซับซ้อนขึ้น : ผู้บริโภcmีความอ่อนไหวต่อราคากลางๆ แต่มีความต้องการใช้บริการทางการเงินที่หลากหลายมากขึ้นตามการแข่งขันที่รุนแรงขึ้น

- ❖ การพัฒนาเทคโนโลยี : นวัตกรรมทางการเงิน/การบริการรูปแบบใหม่ๆ ส่งผลให้ผู้บริโภcmีช่องทางในการจับจ่ายใช้สอยและใช้บริการทางการเงินได้หลากหลายมากขึ้น

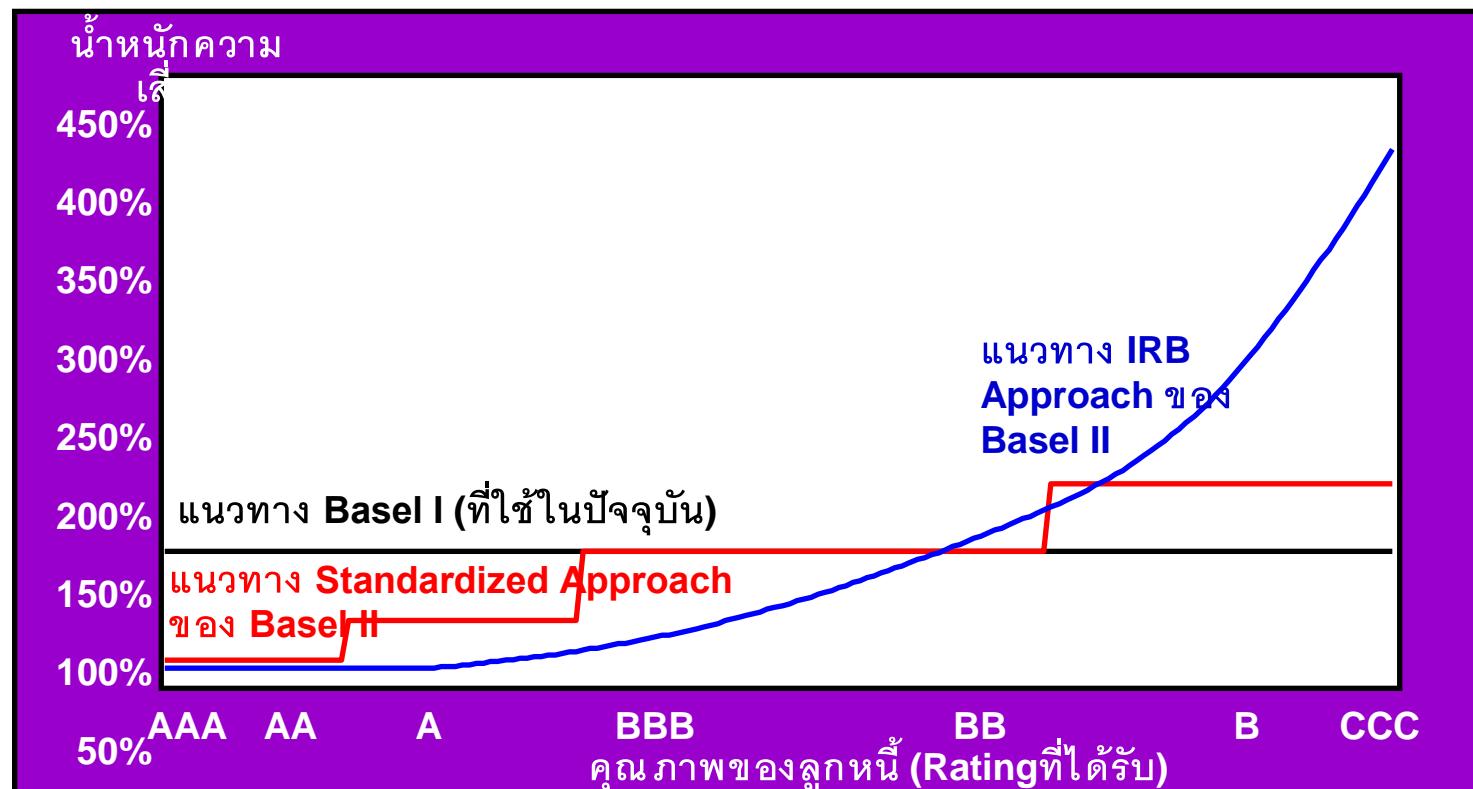

4. การเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบ การกำกับดูแลสถาบันการเงิน

- ❖ Basel II
- ❖ สถาบันประกันเงินฝาก
- ❖ การกำกับดูแลสถาบันการเงินแบบรวมกลุ่ม
(Consolidated Supervision)

Basel II

- ❖ Basel II เป็นกรอบใหม่ในการคำนวณความเสี่ยงและความเพียงพอของเงินกองทุน ที่ครอบคลุมความเสี่ยงสำคัญ 3 ด้าน คือ) ด้านเครดิต 2) ด้านตลาด และ 3) ด้านปฏิบัติการ
- ❖ วิธีการคำนวณเงินกองทุนที่ ธพ. ต้องดำเนินจะสะท้อนคุณภาพของลูกหนี้ ซึ่งจะทำให้ต้นทุนทางการเงินของธพ. หรืออัตราดอกเบี้ยที่ธพ. เรียกเก็บจะขึ้นอยู่กับคุณภาพของลูกหนี้ แต่ละราย

สถาบันประกันเงินฝาก

สถาบันประกันเงินฝากจะทำหน้าที่แทนกองทุนฟื้นฟูฯ

- ❖ หลักการสำคัญ : การคุ้มครองเงินฝากจะเปลี่ยนจากเต็มจำนวนเป็นแบบจำกัดจำนวน (partial guarantee)

ผลกระทบ

ด้านบวก

- ผลักดันให้สถาบันการเงินพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและมั่นคง
- ลดความบิดเบือนของอัตราดอกเบี้ยในตลาด
- ลดภาระในการค้ำประกันของทางการ

ด้านลบ

- อาจมีการเคลื่อนย้ายเงินฝากในส่วนที่ไม่ได้รับการคุ้มครองไปสู่สถาบันการเงินอื่นที่มั่นคงกว่า

การกำกับดูแลสถาบันการเงินแบบรวมกลุ่ม

ปรับกฎเกณฑ์การกำกับดูแลจาก individual base เป็น group base
หลักเกณฑ์

- ❖ ความเพียงพอของเงินกองทุน : การคำนวณอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงของกลุ่ม Full Consolidation จะต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 8.5
- ❖ การทำธุรกรรมกับบริษัทภายในกลุ่ม : บริษัทลูกต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์อื่นที่เกี่ยวข้องกับการให้สินเชื่อ เช่นเดียวกับบริษัทแม่
- ❖ การให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้รายใหญ่ : บริษัทแม่และบริษัทในกลุ่มทุกบริษัทให้สินเชื่อลงทุน และก่อภาระผูกพันกับบุคคลภายนอก หรือกลุ่มของบุคคลภายนอกรวมกันได้ไม่เกินร้อยละ 25 ของเงินกองทุนชั้นที่ 1 ของกลุ่ม

ผลกระทบ

ด้านบวก

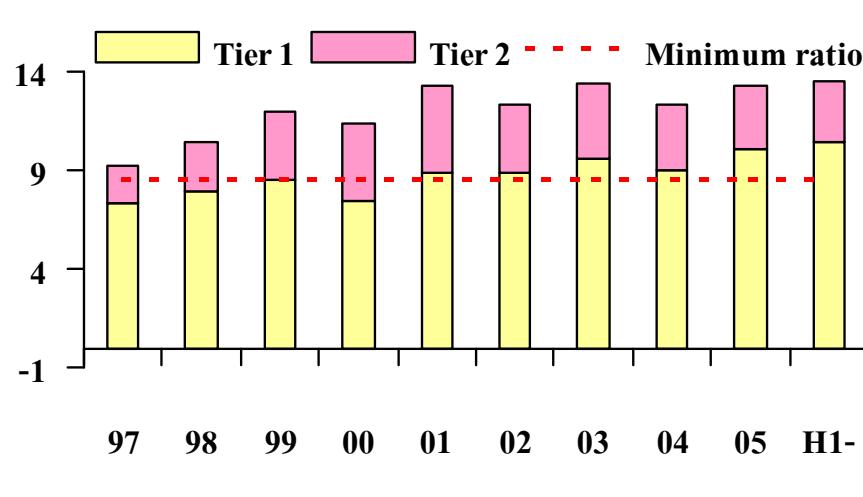
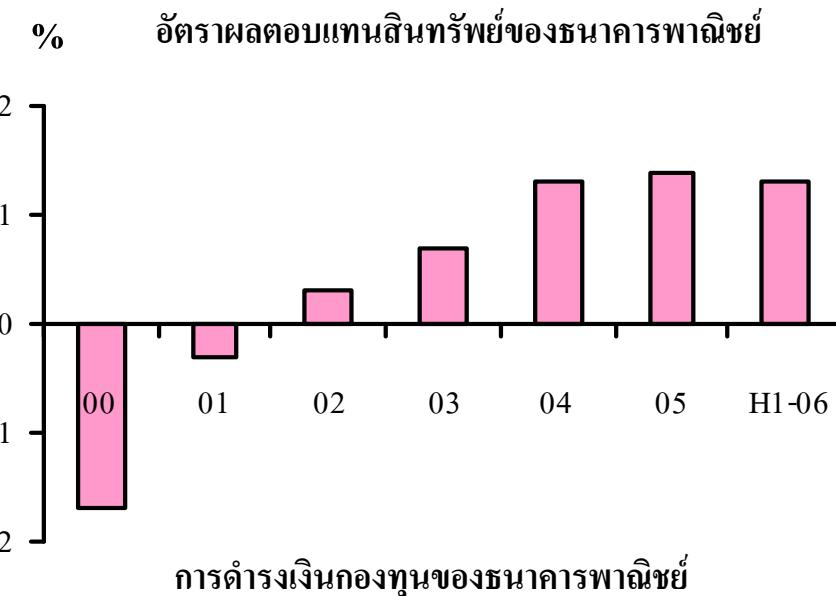
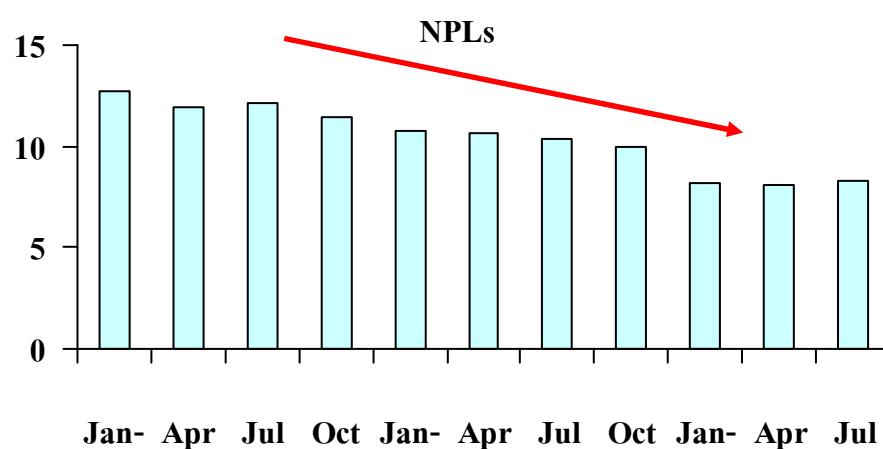
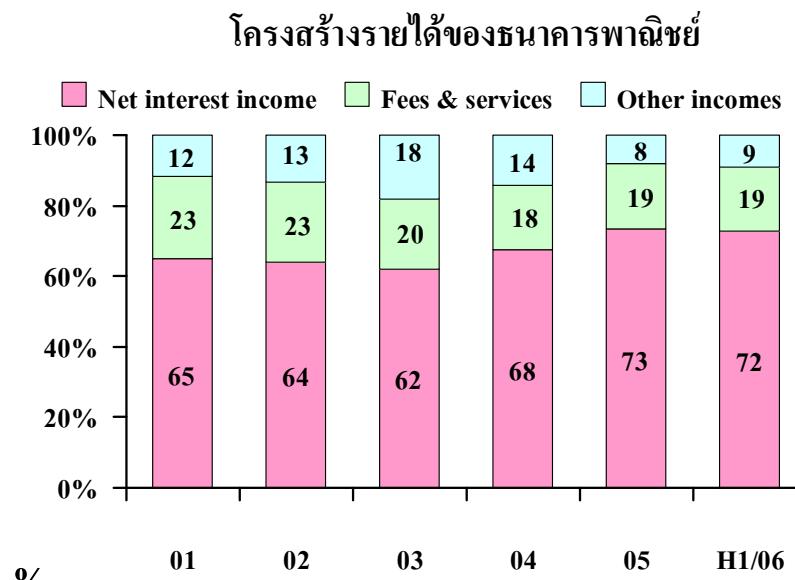
- ส่งผลดีต่อการกำกับดูแลบริษัทในเครือของสถาบันการเงิน

ด้านลบ

- เงินกองทุนของสถาบันการเงินถูกจำกัดลง

5. สถานะของธนาคารพาณิชย์ในวันนี้และอนาคต

ธนาคารพาณิชย์ยังคงมีสถานะที่มั่นคง

ครบรอบ 100 ปี
ธนาคารไทยพาณิชย์
SIAM COMMERCIAL BANK

ที่มา : BOT

22

06

ธนาคารพาณิชย์เพิ่มช่องทางในการขยายธุรกิจใหม่ ๆ มาขึ้น

- ❖ ขยายกลุ่มลูกค้า โดยเพิ่มการแข่งขันในกลุ่มลูกค้าธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก และกลุ่มลูกค้าบุคคล
- ❖ ธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ มุ่งสู่การเป็น Universal Banking โดยให้บริการที่ครบวงจร มีเครือข่ายที่ครอบคลุม และมีประสิทธิภาพมากขึ้น ตลอดจน การพัฒนา ผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ให้มีความแตกต่าง อาทิ
 - ❖ บัตรเครดิต/บัตรเดบิต
 - ❖ บริการด้านตราสารหนี้
 - ❖ บริการให้คำปรึกษาทางการเงินและธุรกิจ
 - ❖ การเป็นตัวแทนนายหน้าขายประกัน
 - ❖ การจำหน่ายหน่วยลงทุนและตราสารตลาดทุนอื่น ๆ

สรุป

- ❖ ผลกระทบจากการเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ย
 - ❖ มีผลกระทบที่แตกต่างกันต่อภาคธุรกิจและครัวเรือน
 - ❖ การขยายตัวของสินเชื่อเริ่มชะลอลง อย่างไรก็ดีคุณภาพของสินเชื่อและเสถียรภาพของระบบการเงินโดยรวมยังคงอยู่ในเกณฑ์ที่แข็งแกร่ง
 - ❖ หากอัตราดอกเบี้ยยังคงอยู่ในระดับที่เหมาะสม ภาคธุรกิจก็สามารถมีการตัดสินใจในการลงทุนที่สอดคล้องกับโอกาสและผลตอบแทนทางธุรกิจ และภาวะเศรษฐกิจโดยรวม
- ❖ ธนาคารพาณิชย์ยังคงมีบทบาทที่สำคัญในระบบเศรษฐกิจไทย ในฐานะตัวกลางทางการเงิน รวมทั้งการอำนวยความสะดวก/ให้บริการทางการเงินแก่ลูกค้า

สรุป

- ❖ ความต้องการของลูกค้ามีความซับซ้อนมากขึ้น สภาวะการแข่งขันที่รุนแรง รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงในกฎ/ระเบียบที่เกี่ยวข้องทำให้ธนาคารพาณิชย์จะต้อง มีการปรับตัวอย่างต่อเนื่อง
- ❖ ระบบธนาคารพาณิชย์ที่มั่นคง การบริหารจัดการความเสี่ยงตามมาตรฐานสากล รวมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินการ เป็นผลประโยชน์ต่อระบบการเงิน ของประเทศโดยรวม รวมทั้งความสามารถของธนาคารพาณิชย์ในการส่งต่อต้นทุน ทางการเงินที่ลดลงไปยังลูกค้า
- ❖ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ/ กลุ่มลูกค้าเป้าหมายที่พัฒนาอย่างต่อเนื่อง อาทิ กลุ่มลูกค้าขนาดกลางและ ขนาดย่อม นับเป็นโอกาสทางธุรกิจให้กับธนาคารพาณิชย์ในการให้บริการ/ สนับสนุนการลงทุน/การเงินแก่ภาคธุรกิจ/กลุ่มลูกค้าที่มีศักยภาพต่อไป

100th
Anniversary
SIAM COMMERCIAL BANK
ธนาคารไทยพาณิชย์

Thank you

